

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий механічний інститут

Кафедра розробки родовищ та видобування корисних копалин

02-06-70М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних робіт із навчальної дисципліни
«Основи інтелектуальної власності»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійними програмами
спеціальності 184 «Гірництво»
денної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННМІ
184 «Гірництво»
Протокол № 6 від 26.01.2021 р.

Рівне – 2021

Методичні вказівки до практичних робіт із навчальної дисципліни «Основи інтелектуальної власності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами спеціальності 184 «Гірництво» денної форми навчання [Електронне видання] / Семенюк В. В., Оксенюк Р. Р. – Рівне : НУВГП, 2021. – 29 с.

Укладачі:

Семенюк В. В., старший викладач кафедри розробки родовищ та видобування корисних копалин;

Оксенюк Р. Р., асистент кафедри розробки родовищ та видобування корисних копалин.

Відповідальний за випуск: Корнієнко В. Я., професор, д.т.н., завідувач кафедри розробки родовищ та видобування корисних копалин.

Керівник групи забезпечення спеціальності

Маланчук З. Р.

ID перевірки: 1006076103 від 28.01.2021

© Семенюк В. В.,
Оксенюк Р. Р., 2021
© НУВГП, 2021

Зміст

	ст
Вступ.....	4
Практична робота № 1. Вивчення системи інтелектуальної власності.....	5
Практична робота № 2. Дослідження еволюції інтелектуального права в Україні та захист прав на об'єкти ІВ у відповідності до законодавства.....	8
Практична робота № 3. Розрахунок вартості прав на об'єкт інтелектуальної власності.....	9
Практична робота № 4. Визначення ставки роялті.....	10
Практична робота № 5. Визначення ціни ліцензії.....	14
Практична робота № 6. Визначення окремо для кожного ОІВ вартості ліцензії та його частки для інноваційного продукту створеного на підставі двох або більше винаходів.....	15
Практична робота № 7. Визначення значення коефіцієнта досягнутого результату для ОІВ до розрахунку вартості ліцензії	18
Практична робота № 8. Визначення значення коефіцієнта складності розв'язання технічної задачі для ОІВ до розрахунку вартості ліцензії.....	20
Практична робота № 9. Визначення значення коефіцієнта новизни для розрахунку вартості ліцензії.....	24
Список використаних літературних джерел.....	29

Вступ

Науково-технічний рівень виробництва, соціально-економічний прогрес в цілому і, в решті решт, добробут суспільства, значною мірою залежать від рівня та ефективності творчої діяльності в цьому суспільстві. Однією з найпотужніших рушійних сил розвитку цивілізації є творча діяльність людей.

Розвиток цивілізації у XXI ст., її постіндустріальний вектор переконливо підтвердили, що головним чинником сталого економічного розвитку можуть бути лише зростання інтелектуального потенціалу нації та науково-технологічної інновації, застосування яких суттєво впливає на обсяги та якість виробництва і споживання.

Викладання у вузах права інтелектуальної власності є настійною вимогою сьогодення. у зв'язку зі створенням і використанням об'єктів інтелектуальної власності неминуче виникають відносини правового характеру. Організація внутрішньовиробничих ринкових відносин потребує від них глибоких знань та вмінь рішення сучасних управлінських, маркетингових, фінансових та інших задач.

Виходячи з цього метою вивчення курсу є формування у студентів знань та вмінь в області організації створення та правової охорони об'єктів інтелектуальної власності.

Практична робота 1

Вивчення системи інтелектуальної власності

Мета роботи: закріпити знання з теорії системи інтелектуальної власності, основних понять, визначень та подій.

Завдання: використовуючи отримані знання та літературні джерела, дайте відповіді на запитання, побудуйте у зошиті відповідно до зображень кросворди та заповніть їх.

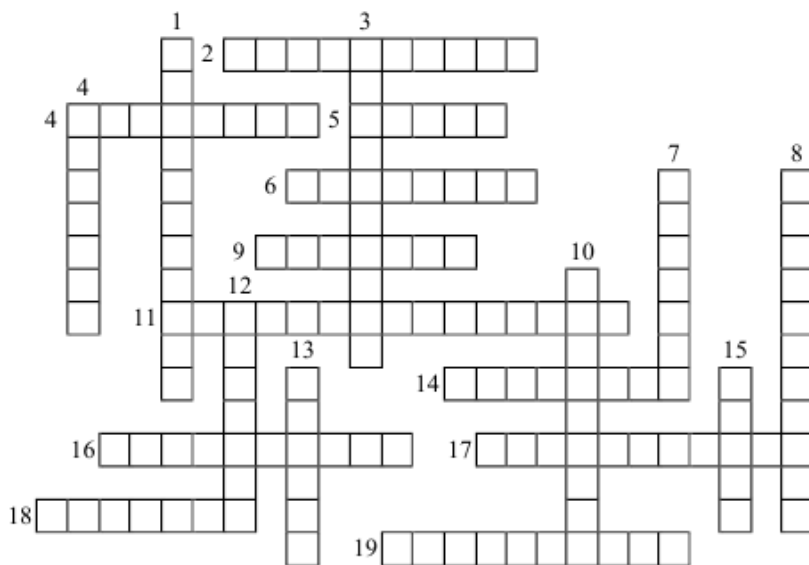


Рис.1. Кросворд № 1

Питання по горизонталі.

2. Розповсюдження екземплярів твору серед публіки.

4. Спеціальний дозвіл на здійснення конкретного виду діяльності заумови обов'язкового додержання умов та обмежень, яке видається юридичній особі або індивідуальному підприємцю.

5. Один з об'єктів промислового зразка, якому надається права охорона.

6. Яка конвенція в сфері ІВ була укладена в 1886 році?

9. Створення нової технічної ідеї і фізичних засобів її втілення.

11. Знак для товарів та послуг, що надається власником за ліцензію, підприємствам, котрі відповідають встановленим технічним вимогам.

14. Ідентична несанкціонована копія твору або виробу, що охороняється як об'єкт ІВ.

16. Особи, які створили твір спільною творчою працею.

17. Підприємство, яке здійснює матеріально-технічне забезпечення випуску продукції засобів масової інформації.

18. Одна з умов патентоздатності винаходу.

19. Твір, який є підборкою та узагальненням матеріалів, які існували раніше.

Питання по вертикалі.

1. Умова, за якої винахід не може отримати патент, оскільки середній фахівець у вказаній галузі техніки може вивести його із відомої інформації.

3. Відомості, повідомлення, дані незалежно від форми їх наведення.

4. Символ, графічний знак компанії, організації, товару.

7. Сукупність ознак технічного рішення, яка визначає обсяг охорони винаходу.

8. Нормами якого права охороняються буклети?

10. Декламація, хореографічна або акторська реалізація твору, який охороняється авторським правом.

12. Інформація, яка розповсюджується будь-яким способом у будь-якій формі, з використанням будь-яких засобів, призначена невизначеному колу осіб, скерована на привертання уваги до об'єкту, підтримку цікавості до нього і його просування на ринку.

13. Надання державою винахіднику виключного права забороняти іншим використовувати його винахід.

15. Особа, яка створила твір, що охороняється авторським правом.

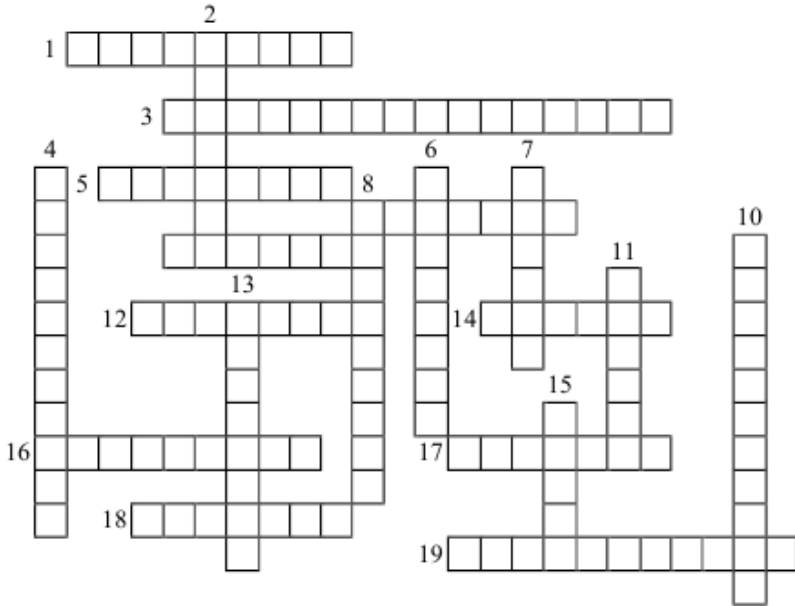


Рис.1. Кросворд № 2

Питання по горизонталі.

1. Де була прийнята конвенція про утворення ВОІВ?
3. Сукупність ознак технічного рішення, які необхідні та достатні для визнання його винаходу.
5. Особливий об'єкт ІВ – художня колективна творча діяльність народу, що відображає його життя, погляди, ідеали.
8. Оприлюднення, повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є його автором.
9. Які права можуть належати творцю або іншій фізичній чи юридичній особі та мають часові та територіальні обмеження.
12. Ліцензія, що надається лише одному ліцензіату і виключає можливість використання об'єкта ліцензіаром у сфері, що обмежена ліцензією.

14. Об'єкт винаходу або корисної моделі того ж призначення, що й той, який заявляється, споріднений з ним за технічною суттю та результатом.

16. Кодекс, який регулює відносини у сфері ІВ.

17. Об'єкт права промислової власності.

18. Тип прав на ІВ, спрямованих на охорону інтересів фізичних та юридичних осіб, які забезпечують доведення творів до широкого загалу.

19. Інша назва договору комерційної концесії.

Практична робота № 2

Дослідження еволюції інтелектуального права в Україні та захист прав на ОІВ у відповідності до законодавства

Мета роботи: закріпити знання з теорії дослідження еволюції інтелектуального права в Україні та захист прав на ОІВ у відповідності до законодавства

Завдання: Підготувати презентації на вказані теми відповідно до варіанту згідно таблиці 2.1 та виступити з доповіддю.

Таблиця 2.1

Теми для підготовки презентаційних матеріалів

№ вар.	Теми для презентацій
1	Поняття інтелектуальної власності
2	Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності
3	Еволюція інтелектуальної власності в Україні
4	Організаційні структури охорони інтелектуальної власності
5	Місце і роль інтелектуальної власності в сучасному і соціальному розвитку держави
6	Особливості набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності
7	Поняття використання, управління, та комерціалізації інтелектуальної власності. Їх особливості
8	Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту

	товарів та послуг
9	Договори в сфері інтелектуальної власності
10	Виникнення, розвиток та значення торгівлі ліцензіями.

Практична робота № 3

Розрахунок вартості прав на об'єкт інтелектуальної власності

Мета роботи: навчитися розраховувати вартість прав на об'єкт інтелектуальної власності.

Загальні відомості

Найчастіше для оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності використовується метод роялті в рамках доходного підходу. Суть методу полягає в тому, що право власник об'єкту інтелектуальної власності, наприклад автор, якого прийнято називати ліцензіаром, передає права на цей об'єкт іншій особі (ліцензіату). За це він отримує від ліцензіата винагороду як частку від того прибутку, який в майбутньому принесе використання ОІВ, що передається. Розмір цієї винагороди дорівнює ціні ОІВ. Платежі, за якими винагорода здійснюється рівними долями, що сплачуються на кінець кожного року протягом строку дії ліцензійного договору, називаються “роялті”.

Вартість ОІВ розраховують за формулою:

$$PV = \sum_{t=1}^n C_t \cdot \frac{R_t}{100}, \text{ грн}, \quad (4.1)$$

де PV – вартість роялті; C_t – очікувані грошові потоки роялті за період t , грн.; t – час (період), рік;

R_t – ставка роялті в період t , %.

Значення стандартних ставок роялті наведено у додатку Г. Такі таблиці дозволяють визначити приблизний розмір ставки роялті для кожного конкретного об'єкта ліцензії. Стандартне значення ставки роялті може бути уточнене за результатами пошуку і аналізу матеріалів конкурентів на об'єкти, що є аналогічними або наближеними за своїми характеристиками до предмету ліцензії.

Відсутність патенту, як правило, знижує розмір стандартної ставки роялті приблизно на 30 % в порівнянні з ОІВ, що має патентну охорону.

Відмітимо, що розмір ставки роялті буде залежати від прийнятої бази роялті. Так, якщо в якості бази роялті прийняти прибуток, то ставка роялті буде дорівнювати долі ліцензіара у прибутку ліцензіата, тобто її величина може досягати 50 %.

За базу роялті, як правило, приймають або вартість продаж виготовленої за ліцензією продукції, або її собівартість, або отриманий прибуток, або вартість основної сировини.

Якщо за базу роялті прийнята вартість продаж виготовленої за ліцензією продукції або її собівартість, то величина грошового потоку за період t визначається за формулою:

$$C_t = V_t \cdot Z_t, \text{ грн.}, \quad (3.1)$$

де V_t – кількість виготовленого товару в натуральних одиницях; Z_t – ціна одиниці виготовленого товару або його собівартість, грн.

Якщо за базу приймається доход або прибуток від використання предмету ліцензії (ОІВ) у виробництві, то:

$$C_t = Y_t, \text{ грн.}, \quad (3.2)$$

де Y_t – доход або прибуток, що генерується предметом ліцензії за період t , грн.

Якщо за базу приймається вартість основної сировини, що переробляється, то:

$$C_t = M_t, \text{ грн.}, \quad (3.3)$$

де M_t – вартість основної сировини, що переробляється, за період t , грн.

Практична робота 4

Визначення ставки роялті

Мета роботи: закріпити знання з теорії комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, засвоїти методики визначення ставки роялті.

Загальні відомості

Для визначення вартості прав на ОІВ, що передаються по ліцензійній угоді, найбільш часто використовують метод «роялті». Під «роялті» розуміють суму виплат ліцензіата в якості компенсації за передачу прав на ОІВ. Вартість роялті визначається за виразом:

$$PV = \sum_{t=1}^n C_t \cdot \frac{R_t}{100}, \text{ грн,} \quad (4.1)$$

де PV – вартість роялті; C_t – очікувані грошові потоки роялті за період t , грн.; t – час (період), рік;

R_t – ставка роялті в період t , %.

На розмір ставки роялті впливають багато чинників:

- вид грошового потоку;
- технічна вартість об'єкта ліцензії;
- економічна ефективність;
- стадія розробки і готовність до промислового

використання;

- вид продукції і об'єм продажу;
- наявність і об'єкт патентного захисту;
- об'єм прав що передаються по ліцензії;
- об'єм технічної документації та ін.;

Розмір ставок роялті звичайно коливається в межах від 0,5 до 14%. Для орієнтовних розрахунків в загальному приймається значення 5%.

При цьому на великих об'ємах виробництва ставка роялті може складати 7-10%, а при більших – від 1 до 4%. Відомо також, якщо продукт високої вартості і об'єми його виробництва не значні, то ставка роялті може складати від 10 до 15% і навпаки, при дуже великих об'ємах виробництва і низькій рентабельності ставка роялті може складати менше 1% від продажу.

Таким чином, максимальне значення ставки роялті приймають для продукції, виробництво якої носить індивідуальний та дрібносерійний характер, а мінімальне значення – для продукції масового виробництва.

Визначення ставки роялті за величиною рентабельності

виробництва та далі ліцензіара в прибутку ліцензіата за вихідними даними для розрахунків роялті (таблиця 4.1).

Таблиця 4.1

Варіанти вихідних даних для розрахунків ставки роялті

№ варіанту	Рентабельність галузі промисловості, P , %	Доля ліцензіара в прибутку ліцензіата, D , %	Наявність патенту
1	23	20 - 30	так
2	29	10 - 20	ні
3	36	35 - 50	так
4	24	10 - 20	ні
5	33	35 - 50	так
6	38	20 - 30	так
7	20	35 - 50	так
8	40	10 - 20	ні
9	32	20 - 30	так
10	44	35 - 50	так

У випадку, коли відомі фінансові показники виробництва, такі як:

Π – прибуток ліцензіата від виробництва та реалізації продукції по ліцензії, грн.;

C – собівартість продукції, грн.;

D – доля ліцензіара в прибутку ліцензіата, %.

Ставка роялті R може бути більш точно визначена за виразом:

$$R = \frac{P \cdot D}{100 + P}, \% \quad (4.2)$$

де P – рентабельність виробництва, що виробляє та реалізує продукцію за ліцензією, %.

Зазначену рентабельність виробництва визначають за виразом (4.3):

$$P = \frac{\Pi}{C} \cdot 100, \% \quad (4.3)$$

Доля ліцензіара (D) в прибутку ліцензіата знаходиться, як правило, в межах від 10 до 50% і залежить від готовності

предмета ліцензії до промислового використання. При цьому розглядаються три випадки:

а) $D = 10 - 20 \%$.

– предмет ліцензії не готовий до промислового використання, а передається фактично право використання ОІВ (не виключна ліцензія).

б) $D = 20 - 30 \%$. Д

– предмет ліцензії готовий до промислового використання і передаються права на ОІВ (виключна ліцензія).

в) $D = 35 - 50 \%$.

– предмет ліцензії готовий до промислового використання, але право на використання ОІВ передається по невиключній ліцензії.

Порядок виконання розрахунку ставки роялті

В залежності від готовності предмета ліцензії до промислового використання розраховуємо ставку роялті для трьох випадків (а, б, в) для промисловості з рівнем рентабельності $P = 22\%$, а саме:

а) об'єкт ліцензії не готовий до промислового виробництва, передаються тільки права на ОІВ. Для цього випадку середнє значення долі ліцензіара в прибутку складає:

$$D = \frac{10 + 20}{2} = 15 \%$$

$$R_a = \frac{22 \cdot 15}{100 + 22} = 2,71 \%$$

б) об'єкт ліцензії готовий до промислового виробництва, передаються права тільки на використання предмета ліцензії з збереженням прав на ОІВ у ліцензіара:

$$D = \frac{20 + 30}{2} = 25 \%$$

$$R_b = \frac{22 \cdot 25}{100 + 22} = 4,51 \%$$

в) об'єкт ліцензії готов до промислового виробництва, передаються виключні права на ОІВ:

$$D = \frac{35 + 50}{2} = 42,5 \%$$

$$R_v = \frac{22 \cdot 42,5}{100 + 22} = 7,66 \%$$

З розрахунку ставки роялті для розглянутих випадків видно, що ставка роялті змінилась в межах від 2,71 до 7,66%, тобто:

$$R_a) < R_b) < R_в)$$

При розрахунку ставки роялті враховувались вплив галузі промисловості, степені готовності технології до виробництва предмета ліцензії, об'єм прав що передаються за ліцензією.

Відсутність патенту знижує значення ставки роялті на 30% порівняно з об'єктом, який має патентний захист.

Тоді ставка роялті за зазначеними варіантами за відсутністю патенту, визначається за залежністю:

$$R' = \frac{R \cdot (100 - 30)}{100}, \%$$

і складатиме:

$$R'_a) = \frac{2,71 \cdot (100 - 30)}{100} = 1,9 \%$$

$$R'_b) = \frac{4,51 \cdot (100 - 30)}{100} = 3,16 \%$$

$$R'_в) = \frac{7,66 \cdot (100 - 30)}{100} = 5,36 \%$$

Останні значення розрахованої ставки роялті свідчать про необхідність захищати нові розробки охоронними грамотами (патентами), що підвищує показники комерціалізації нових розробок.

Практична робота № 5

Визначення ціни ліцензії

Мета роботи: закріпити знання з теорії комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, засвоїти методики визначення ціни ліцензії.

Порядок виконання розрахунку ціни ліцензії за розміром прибутку ліцензіата

Якщо із загального прибутку можливо визначити прибуток, який одержано завдяки впровадженню ОІВ (наприклад, винаходу) ціну ліцензії можна розрахувати за виразом:

$$PV=P \cdot D, \text{ грн}, \quad (5.1)$$

де P – прибуток від ОІВ за термін дії ліцензії; D – частка ліцензіара у прибутку ліцензіата.

Частка ліцензіара в прибутку ліцензіата від впровадження ОІВ у продукті визначаємо за виразом (5.2):

$$D=K_1 \cdot K_2 \cdot K_3, \quad (5.2)$$

де K_1 – коефіцієнт досягнутого результату; K_2 – коефіцієнт складності вирішеної технічної задачі; K_3 – коефіцієнт новизни.

Значення зазначених коефіцієнтів для практичної роботи, як приклад, наведені в таблиці 5.1.

Таблиця 5.1

№ варіанту	Прибуток від ОІВ за термін дії ліцензії P , грн	Складові частки ліцензіара у прибутку (коефіцієнти K_1, K_2, K_3)		
		K_1	K_2	K_3
1	3000	0,8	0,3	0,26
2	7000	0,7	1,1	0,56
3	10000	0,3	0,5	0,6
4	13000	1,0	0,2	0,3
5	5000	0,6	0,4	0,75
6	7000	0,2	1,0	0,3
7	10000	0,7	0,8	0,25
8	12000	0,6	0,6	0,4
9	14000	0,9	1,2	0,7
10	9000	0,3	0,9	0,26

Завдання: Визначити ціну ліцензії ОІВ відповідно до вихідних даних з таблиці 5.1.

Практична робота № 6

Визначення окремо для кожного ОІВ вартості ліцензії та його частки для інноваційного продукту створеного на підставі двох або більше винаходів

Мета роботи: закріпити знання з теорії комерціалізації ОПІВ, засвоїти методики визначення окремо для кожного ОІВ вартості ліцензії та його частки для інноваційного продукту створеного на підставі двох або більше винаходів.

Загальні відомості

У міжнародній ліцензійній торгівлі найбільш широко використовуються два варіанта визначення ціни ліцензії, а саме:

- на базі величини прибутку ліцензіата;
- на базі роялті.

Визначення ціни ліцензії (PV) на базі величини прибутку ліцензіата загалом базується на прибутку (Π) від ОІВ за ліцензією на протязі терміну дії та частки (D) ліцензіара у прибутку ліцензіата, а саме:

$$PV = \Pi \cdot D, \text{ грн}, \quad (6.1)$$

Частка ліцензіара в прибутку ліцензіата від впровадження ОІВ у продукті визначаємо за виразом (5.2):

$$D = K_1 \cdot K_2 \cdot K_3, \quad (6.2)$$

Якщо інноваційний продукт використовує декілька винаходів, то спочатку визначається сумарна частка прибутку для всіх n винаходів, яку визначають як добуток від максимальних значень одного з коефіцієнтів (K_1, K_2, K_3) для кожного i -го винаходу, у вигляді:

$$D_c = K_{max1} \cdot K_{max2} \cdot K_{max3} \cdot \dots \cdot K_{maxn}. \quad (6.3)$$

Частка, що становить для i -го винаходу, що використаний в інноваційному продукті визначається за виразом^

$$D_i = \frac{(K_1 \cdot K_2 \cdot K_3)_i}{(K_1 \cdot K_2 \cdot K_3)_1 + (K_1 \cdot K_2 \cdot K_3)_2 + \dots + (K_1 \cdot K_2 \cdot K_3)_n}, \quad (6.4)$$

де i - номер винаходу, частка якого визначається.

$$1 \leq i \leq n, \quad (6.5)$$

де n - кількість винаходів, що використані у інноваційному продукті.

Таблиця 6.1

Варіанти вихідних даних для розрахунків ціни ліцензії за розміром прибутку ліцензіата від впровадження декількох ОІВ (винаходів)

№ варіанту	Прибуток від ОІВ, P_i , грн	Кількість ОІВ у інноваційному продукті, n	Значення коефіцієнтів (K_1, K_2, K_3) для i -го ОІВ								
			1-ий ОІВ (винахід)			2-ий ОІВ (винахід)			3-ий ОІВ (винахід)		
			K_1	K_2	K_3	K_1	K_2	K_3	K_1	K_2	K_3
1	30 000	3	0,8	0,3	0,26	1,0	0,2	0,3	0,7	1,1	0,56
2	70 000	2	0,7	1,1	0,56	0,6	0,4	0,75			
3	100000	3	0,3	0,5	0,6	0,9	1,2	0,7	1,0	0,2	0,3
4	130000	2	1,0	0,2	0,3	0,7	1,1	0,56			
5	50 000	3	0,6	0,4	0,75	0,3	0,9	0,26	0,3	0,5	0,6
6	70 000	3	0,2	1,0	0,3	0,8	0,5	0,6	0,8	0,3	0,26
7	100000	2	0,7	0,8	0,25	0,5	1,25	0,8			
8	120000	3	0,6	0,6	0,4	0,2	0,9	0,35	0,2	1,0	0,3
9	140000	3	0,9	1,2	0,7	0,3	0,8	0,55	0,7	0,8	0,25
10	90 000	2	0,3	0,9	0,26	0,3	0,5	0,6			

Завдання: За вихідними даними (таблиця 6.1), у відповідності до номера варіанту, розрахувати окремо для кожного ОІВ вартість ліцензії, що припадає на кожний винахід у інноваційному продукті. Розрахунки оформити у вигляді таблиці за формою таблиці 6.2.

Таблиця 6.2

Розрахунки визначення ціни ліцензії та частка кожного ОІВ

№ п/п	Показники	Номер ОІВ (винаходу)		
		1	2	3
1	Номер варіанту			
2	Прибуток від всіх ОІВ, грн			
3	Коефіцієнт K_1			
4	Коефіцієнт K_2			
5	Коефіцієнт K_3			
6	Сумарна частка прибутку (D_c)			
7	Загальна вартість ліцензії PV , грн			
8	Частка винаходу D_i			
9	Частка вартості ліцензії винаходу PV_i , грн			

Практична робота № 7

Визначення значення коефіцієнта досягнутого результату для ОІВ до розрахунку вартості ліцензії

Мета роботи: закріпити знання з теорії комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, засвоїти методики визначення коефіцієнтів, які визначають вартість ліцензії, наприклад, визначення значення коефіцієнту (K_I) – досягнутого результату для ОІВ.

Загальні відомості

Відомо, що ціна ліцензії з двох відомих варіантів може бути визначена за одним з варіантів, наприклад, на базі величини прибутку ліцензіата та частки ліцензіара у прибутку ліцензіата:

$$PV = P \cdot D, \text{ грн}, \quad (7.1)$$

У таблиці 7.1 наведені варіанти вихідних даних для визначення значень зазначених коефіцієнтів - досягнутого результату, складності рішення технічної задачі та коефіцієнта новизни для розрахунку вартості ліцензії.

Таблиця 7.1

Варіанти вихідних даних для визначення значень коефіцієнтів досягнутого результату, складності рішення технічної задачі та коефіцієнта новизни для розрахунку вартості ліцензії

№ варіанту	Прибуток від ОІВ за термін дії ліцензії, P , грн	Номер об'єкту інтелектуальної власності (ОІВ) у додатках
1	7000	Додаток А 1
2	10000	Додаток А 2
3	12000	Додаток А 3
4	14000	Додаток А 4
5	9000	Додаток А 5
6	14000	Додаток А 6
7	8000	Додаток А 7
8	4000	Додаток А 8
9	7000	Додаток А 9
10	10000	Додаток А 10

Визначення значень зазначених коефіцієнтів можна досягти з аналізу охоронних документів (ОД) винаходу (ОІВ) до складу яких входять необхідні для цього аналізу матеріали, а саме: формула та опис винаходу (КМ).

Значення коефіцієнтів (K_1 , K_2 , K_3) залежать від ситуацій, які найбільш повно будуть характеризувати ОІВ, який підлягає аналізу. Так, для коефіцієнту досягнутого результату K_1 – відомо [1] 6 ситуацій.

Ситуації для аналізу ОІВ по визначенню значення коефіцієнту K_1 наведена в таблиці 7.2.

Таблиця 7.2

Ситуації по визначенню значення коефіцієнту
досягнутого результату K_1

№ п/п	Досягнутий результат	Значення K_1
1	Досягнення заданих не основних технічних характеристик, які не являються визначальними для цієї продукції (технологічного процесу).	0,2
2	Досягнення технічних характеристик, які підтверджені документально в актах, технічних умовах, паспортах, кресленнях, тощо.	0,3
3	Досягнення основних технічних характеристик, які є визначальними для конкретної продукції (технологічного процесу) підтверджених документально.	0,4
4	Досягнення якісно нових основних технічних характеристик продукції (технологічного процесу) підтверджених документально.	0,6
5	Одержання нової продукції (технологічного процесу), якому властиві високі основні технічні характеристики серед відомих аналогічних видів.	0,8
6	Одержання нової продукції (технологічного процесу), яка вперше впроваджена у виробництво і якій властиві якісно нові технічні характеристики	1,0

З аналізу ситуацій що характеризують ОІВ таблиця 7.2 визначають значення коефіцієнту досягнутого результату K_1 , значення якого лежить у межах від 0,2 до 1.

Визначене значення зазначеного коефіцієнту (K_1) використовують у добутку D - частки ліцензіара у прибутку ліцензіата.

Після з'ясування прибутку від ОІВ визначають ціну ліцензії.

Визначення значення коефіцієнтів K_2 та K_3 у цій роботі не передбачено тому їх значення, яке лежить у відомих межах задає викладач, наприклад, $K_2 = 0,2 - 1,25$, а $K_3 = 0,25 - 0,8$.

Аналіз проведених розрахунків по визначенню ціни ліцензії у великій мірі залежить від значення коефіцієнту (K_1), визначення якого носить ситуаційний та суб'єктивний характер.

Результати аналізу ОІВ та визначення ціни ліцензії записати у таблицю 7.3.

Таблиця 7.3

Результати аналізу ОІВ та визначення ціни ліцензії

№ варіанту	Прибуток від ОІВ за термін дії ліцензії, <i>П, грн.</i>	ОІВ Формула винаходу (КМ)	Значення коефіцієнтів			Частка D	Ціна ліцензії, <i>PV, грн.</i>
			K_1	K_2	K_3		
		Патент №					

Практична робота № 8

Визначення значення коефіцієнта складності розв'язання технічної задачі для ОІВ до розрахунку вартості ліцензії

Мета роботи: закріпити знання з теорії комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, засвоїти методики визначення коефіцієнтів, які визначають вартість ліцензії, наприклад, визначення значення коефіцієнту (K_2) – складності рішення технічної задачі для ОІВ.

Загальні відомості

У таблиці 8.1 наведені варіанти вихідних даних для

визначення значень зазначених коефіцієнтів – досягнутого результату, складності рішення технічної задачі та коефіцієнта новизни для розрахунку вартості ліцензії

Таблиця 8.1

Варіанти вихідних даних для визначення значень коефіцієнтів досягнутого результату, складності рішення технічної задачі та коефіцієнта новизни для розрахунку вартості ліцензії

№ варіанту	Прибуток від ОІВ за термін дії ліцензії, <i>П, грн</i>	Номер об'єкту інтелектуальної власності (ОІВ) у додатках
1	7000	Додаток А 1
2	10000	Додаток А 2
3	12000	Додаток А 3
4	14000	Додаток А 4
5	9000	Додаток А 5
6	14000	Додаток А 6
7	8000	Додаток А 7
8	4000	Додаток А 8
9	7000	Додаток А 9
10	10000	Додаток А 10

Визначення значень зазначених коефіцієнтів можна досягти з аналізу охоронних документів (ОД) винаходу (ОІВ) до складу яких входять необхідні для цього аналізу матеріали, а саме: формула та опис винаходу (КМ).

Значення коефіцієнтів (K_1 , K_2 , K_3) залежать від ситуацій, які найбільш повно будуть характеризувати ОІВ, який підлягає аналізу. Так, для коефіцієнту досягнутого результату K_2 – відомо [1] 8 ситуацій.

Ситуації для аналізу ОІВ по визначенню значення коефіцієнту K_2 наведена в таблиці 8.2.

Таблиця 8.2

Ситуації по визначенню значення коефіцієнту складності рішення технічної задачі K_2

№ п/п	Складність вирішення технічної задачі	Значення K_2
1	2	3
1	Задача вирішена за допомогою конструктивного виконання однієї простої деталі, зміною одного параметру простого процесу, однієї операції процесу, однієї складової рецептури.	0,2
2	Задача вирішена за допомогою конструктивного виконання складної або збірної деталі, неосновного вузла механізму, зміною двох і більше неосновних параметрів нескладних процесів, зміною двох і більше неосновних операцій технологічного процесу, зміною двох і більше неосновних складових рецептури.	0,3
3	Задача вирішена за допомогою конструктивного виконання одного основного або декількох неосновних вузлів машини, механізму, частини (неосновної) процесу, частини (неосновної) рецептури.	0,4
4	Задача вирішена за допомогою конструктивного виконання декількох основних вузлів, основних технологічних процесів, частини (основної) рецептури.	0,5
5	Задача вирішена за допомогою конструктивного виконання машини, станка, приладу, апарата, технологічних процесів, рецептури.	0,7
6	Задача вирішена за допомогою конструктивного виконання машини, станка, приладу, апарата, споруди з складною кінематикою, апаратурою контролю, з радіоелектронною схемою, з допомогою силових машин, двигунів, агрегатів, комплексних технологічних процесів, складних рецептур.	0,9
7	Задача вирішена за допомогою конструктивного виконання машини, апарата, споруди з складною	1,1

	системою контролю автоматичних поточних ліній, які складаються з нових видів обладнання, систем керування та регулювання, складних комплексних технологічних процесів, рецептур особливої складності.	
8	Задача вирішена за допомогою конструктивного виконання технологічних процесів та рецептур особливої складності, головним чином, які мають відношення до нових розділів науки та техніки.	1,25

З аналізу ситуацій що характеризують ОІВ таблиця 8.2 визначають значення коефіцієнту досягнутого результату K_2 , значення якого лежить у межах від 0,2 до 1,25.

Визначене значення зазначеного коефіцієнту (K_2) використовують у добутку D - частки ліцензіара у прибутку ліцензіата.

Після з'ясування прибутку від ОІВ визначають ціну ліцензії.

Визначення значення коефіцієнтів K_1 та K_3 у цій роботі не передбачено тому їх значення, яке лежить у відомих межах задає викладач, наприклад, $K_1 = 0,2 - 1$, а $K_3 = 0,25 - 0,8$.

Аналіз проведених розрахунків по визначенню ціни ліцензії у великій мірі залежить від значення коефіцієнту (K_2), визначення якого носить ситуаційний та суб'єктивний характер.

Результати аналізу ОІВ та визначення ціни ліцензії записати у таблицю 8.3.

Таблиця 8.3

Результати аналізу ОІВ та визначення ціни ліцензії

№ варіанту	Прибуток від ОІВ за термін дії ліцензії, P , грн.	ОІВ Формула винаходу (КМ)	Значення коефіцієнтів			Частка D	Ціна ліцензії, PV , грн.
			K_1	K_2	K_3		
		Патент №					

Практична робота № 9

Визначення значення коефіцієнта новизни для розрахунку вартості ліцензії

Мета роботи: закріпити знання з теорії комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, засвоїти методики визначення коефіцієнтів, які визначають вартість ліцензії, наприклад, визначення значення коефіцієнту (K_3) – коефіцієнта новизни для ОІВ.

Загальні відомості

У таблиці 9.1 наведені варіанти вихідних даних для визначення значень зазначених коефіцієнтів – досягнутого результату, складності рішення технічної задачі та коефіцієнта новизни для розрахунку вартості ліцензії

Таблиця 9.1

Варіанти вихідних даних для визначення значень коефіцієнтів досягнутого результату, складності рішення технічної задачі та коефіцієнта новизни для розрахунку вартості ліцензії

№ варіанту	Прибуток від ОІВ за термін дії ліцензії, <i>П, грн</i>	Номер об'єкту інтелектуальної власності (ОІВ) у додатках
1	7000	Додаток А 1
2	10000	Додаток А 2
3	12000	Додаток А 3
4	14000	Додаток А 4
5	9000	Додаток А 5
6	14000	Додаток А 6
7	8000	Додаток А 7
8	4000	Додаток А 8
9	7000	Додаток А 9
10	10000	Додаток А 10

Визначення значень зазначених коефіцієнтів можна досягти з аналізу охоронних документів (ОД) винаходу (ОІВ) до

складу яких входять необхідні для цього аналізу матеріали, а саме: формула та опис винаходу (КМ).

Значення коефіцієнтів (K_1 , K_2 , K_3) залежать від ситуацій, які найбільш повно будуть характеризувати ОІВ, який підлягає аналізу. Так, для коефіцієнту досягнутого результату K_3 – відомо [1] 6 ситуацій.

Ситуації для аналізу ОІВ по визначенню значення коефіцієнту K_3 наведена в таблиці 9.2.

Таблиця 9.2

Ситуації по визначенню значення коефіцієнту новизни K_3

№ п/п	Новизна	Значення K_3
1	2	3
1	Задача вирішена за допомогою винаходу, сутність якого полягає у використанні відомих засобів по новому призначенню (коли формула винаходу починається словом «Застосування ...»).	0,25
2	Задача вирішена за допомогою винаходу, сутність якого полягає у новій сукупності відомих рішень, яка забезпечує заданий технічний результат, тобто коли відмінна (3-я) частина формули винаходу має вказівки на нові зв'язки між відомими елементами, іншу послідовність операцій або інший відсотковий склад рецептур у порівнянні з прототипом.	0,3
3	Задача вирішена за допомогою винаходу, прототип якого співпадає з новим рішенням по більшості основних ознак. Основна ознака – це ознака, яка у відмінній частині формули винаходу представлена у вигляді операції у способі, елемента в конструкції, інгредієнта у складі рецептури.	0,4
4	Задача вирішена за допомогою винаходу, прототип якого співпадає половиною основних ознак з новим рішенням.	0,5
5	Задача вирішена за допомогою винаходу, прототип якого співпадає з новим рішенням по	0,6

	меншому числу основних ознак.	
6	Задача вирішена за допомогою винаходу, який має сукупність суттєвих відзнак, не має прототипу, тобто, коли винахід вирішує нову або відому задачу принципово іншим шляхом (піонерський винахід).	0,8

З аналізу ситуацій що характеризують ОІВ таблиця 9.2 визначають значення коефіцієнту досягнутого результату K_3 , значення якого лежить у межах від 0,25 до 0,8.

Визначене значення зазначеного коефіцієнту (K_3) використовують у добутку D - частки ліцензіара у прибутку ліцензіата.

Після з'ясування прибутку від ОІВ визначають ціну ліцензії.

Визначення значення коефіцієнтів K_1 та K_2 у цій роботі не передбачено тому їх значення, яке лежить у відомих межах задає викладач, наприклад, $K_1 = 0,2 - 1$, а $K_2 = 0,2 - 1,25$.

Аналіз проведених розрахунків по визначенню ціни ліцензії у великій мірі залежить від значення коефіцієнту (K_3), визначення якого носить ситуаційний та суб'єктивний характер.

Результати аналізу ОІВ та визначення ціни ліцензії записати у таблицю 9.3.

Таблиця 9.3
Результати аналізу ОІВ та визначення ціни ліцензії

№ варіанту	Прибуток від ОІВ за термін дії ліцензії, P , грн.	ОІВ Формула винаходу (КМ)	Значення коефіцієнтів			Частка D	Ціна ліцензії, PV , грн.
			K_1	K_2	K_3		
		Патент №					

Список використаних літературних джерел

1. Цыбулев П.Н. Оценка интеллектуальной собственности : учеб. пособие. К. : Гос. ин-т интелект. собственности. 2006. 192 с.
2. Інтелектуальна власність : навчальний посібник / За ред. д.т.н. Цибульова П.М. К. : УкрІНТЕІ, 2006. 276 с.
3. Верба І. І. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник/ І. І. Верба, В. О. Коваль; за ред. С. В. Чікін. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : НТУУ «КПІ», 2013. 262 с.: 23 іл.
4. Востріков В. П., Кірічок О. Г., Стрілець В. М. Практикум з дисципліни «Інтелектуальна власність» : навч. посіб. / В. П. Востріков, О. Г. Кірічок, В. М. Стрілець. Рівне : НУВГП, 2018. 146 с.